

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felolós szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

Április elsején új előfizetést nyitottunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése március havában lejárt, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Az utolsó kisérletről már távirati rovatunkban megemlékeztünk. Az este még nem tudtuk megerősíteni a hírt, hogy Fejérvári és Kossuth találkozása tényleg megtörtént. A hír pedig igaz volt. Barabás Béla lakásán találkoztak és tanácskoztak a kibontakozás felől. Eredmény természetesen még nincs.

Nem is kell komolyan venni a lapok híreit. Csálóképek azok, hogy a nemzeti ellenállást gyöngítsék. Reménysugárt csillegtatnak előtte, de csálóka lidérláng az, mely maga után csalja csak a balgákat, azután nyomtalanul eltűnik.

Ez a békekisérletezés csak arra való, hogy a nemzetet megszedítsék és mérsékeljék a közfelháborodást, amely a választások ki nem írása esetén okvetlenül kitörne. No meg való másra is. Arra, hogy a szövetséget ellenzékre és a nemzet vezéreire kenhesék a kibontakozás megghiusultát.

*

Kristófik József. Van-e, ki e nevet nem

ismeri? Van-e magyar ember, kinek öklöbe ne szorulna a keze e név hallatára? Nincs.

Nem arról ismerik e jeles urat a három halom és négy folyó honában, hogy erős karakterjével, kiváló tudásával, politikai készségével a hazának tett szolgálatot. Ó nem! Hanem annál jobban ismerik mindenrekaphatóságáról.

Ó az, akiről egykor a magyar történelem tanárai azt fogják tanítani: ez az ember volt a hazának ellensége, az alkotmány jogtiprásának hitvány eszköze. S e mellett a népjogok megvalósításáról prédikált. Sőt nemcsak prédikált, de agitált is. Azaz agitálni csak készül. Ha fel nem sül vele. Ha ugyan hódító körútjának első állomásán a torkára nem forrasztják a szót. Mert ez könnyen megeshetik.

Ahhoz már csakugyan felettébb való nagy merészség kell, hogy olyan ember, mint Kristófik, neki merjen vágni az országnak és bömbljön a piacéren rendőri, esendőri és katonai fedezet alatt olyan jogokról, amelyeket legelső sorban és legégbekiáltóbban ő konfiskált el.

Kristóffy merészel végigmenni az ország főbb városaiban, hogy híveket toborozzon az általános titkos választói jog hirdetésével, a legerőszakosabb, a legtörvénytelenebb osztrákbérene, abszolút kormányának? Mert azt akarja cselekedni. Hiszen nem jöhet ki az ajkán őszinte szó, olyan, melynek csak pillanatig is hitelt lehessen adni.

Kristófik akar az általános választói jog

apostola lenni, aki Tisza István kormánya alatt egyik legerősebb támogatója volt személyileg is Tisza programjának, mely az általános titkos választói jogról hallani sem akart. Sőt ma sem akar. Kristófik akarja magára öltetni a népszónok mezét, az a Kristófik, aki a legszegényebb és legszerencsétlenebb népségnek, a valódi proletároknak, a rikkancsoknak a szájából ragadta ki a keservesen szerzett felatot?

Kacagni való komédia.

*

Ma a rikkancsujságba megint vezércikket irt Jánosi Zoltán a — tulipánról. Csodálatos zürzavara ez a cikk az ő érzéseinek és lelki világának. Támadja a tulipánviselőket és védi a tulipán tisztaságát. Majd rátér kedvenc tárgyára: önmagára. Egészen elfelejti, hogy az ő rá vonatkozó dolgokat nem szabad lett volna saját magának megírni. Inkább iratta volna meg azt „legbecsületesebb” barátjával.

Az a legesodálatosabb, hogy Jánosi, aki folyton a nagy közérdekek harcosaként szeretne feltűnni, mindig csak önmagáról zeng dicséretet. Vagy azért teszi ezt, mert nem teszi más? Vagy nem veszi észre, hogy — öntömjenezés ez? Hiszen amit ő ír magáról, hogy ilyen szabadságszerető, olyan kuruc, a gyermekeit a Kossuth nevére tanítja: ezzel nem szabad hencegni. Az kutya kötelessége minden magyar embernek.

De mit szóljunk ahhoz, hogy így ir

Kalandok.

— Im, Claire de Mailleobache tehát újból férjhez megy! — csodálkozott Louvannes, nagyokat pőfékelve tajtékpipájából. — Már az bizonyos, hogy ezért a majdnem ötven esztendő emberért nem volt érdemes olyan válogatásnak lenni. És legalább, ha gazdag volna.

Mély keserűséggel, haraggal beszélt, mert őszintén szeretett Clairet és mindent elkövetett, hogy bírassa az asszonyt.

— Kétségkívül izlése szerint választott, — válaszolt Cezaire — és aminthogy ő a legszebb asszony, úgy a legerősebb férfit választotta.

— Az az öreg! — gunyolódott Louvannes.

— Mit tudja, hogy öregebb ez, mint te? Jól megnézted az alakját? Azt mondhatom barátom, hogy a léta erejű ember! Egyetlen ősz hajszála sincs, ráncot sem látni vonásain. És térdein összetörné csontjaidat, mint egy nádszálát.

... Az igaz, hogy csunya, nagyon csunya... de ez oroszlanos csunyasága. Különbön elmondom neked az egész történetét, mely tavaly ősszel a mocsaras, ingoványos Sologneban kezdődött. Claire egy

őreg unoka nővéréhez ment látogatóba fatura, ki egy nagy, öreg és roskatag kastélyban lakott. Minden harmadik, — negyedik évben jött ide Claire. Az öreg asszony közel járhatott a századik életéhez, hasonlított a vén kastélyhoz. Megtört, őszbecsavarodott, reszkető kezű matróna volt.

Néhány vendége volt, közöttük Gérard de Lovière, kit Claire ezuttal látott először. Ez az ember úgy tetszett neki kezdetben, mint ahogy egy-egy sokkal idősebb nagybácsi, vagy fivér szokott tetszeni. Maga a gondolat, hogy valaha szerelmet érezhetne iránta végtelenül mulatságosnak tűnt fel előtte. Mert előre meghatározott terve, ideája volt: második férjének fiatalabbnak kell lennie, mint ő maga, barnának, szépnek, vagyonosnak, — ami érzelmeinek őszinteségét bizonyítja — és ezzel együtt szellemesnek, világfinak, olyannak, mint azt a huszadik században megkövetelik. La Louvière erőteljes férfiú volt, aroszine hasonlított a fa barna kérgéhez, vagyona elegendő ahhoz, hogy solognei kis fészében szerényen éldegélhessen.

Két esemény azonban helyettesítette és pótolta nála mindazokat a tulajdonságokat, amelyek elegendőek arra, hogy az asszonyok kegyét kiérdemelje.

Az első eset az ősrégi romokhoz tör-

tént kirándulás alkalmával játszódtott le. Ingoványos, mocsaras talajon kellett átkelni, hol a járás bizony igen veszélyes, kockázatos vállalkozás volt. Vezetőül egy öreg, töpörödött, nyolevanesztendő parasztot vetünk magunk mellé, aki ismerte az örvényes, süppedékes talaj minden zugcsokáját. Utunk széles, gránitkövekkel burkolt országutakon, majd sűrű, szinte áthatolhatatlan erdőn vezetett keresztül. Itt ott felbukkant egy-egy gyors folyású patakocska, melynek fenekét mély iszap fődte. A madarak vígan röpködtek, daloltak fölöttünk, a mocsári békák hangos brekegéssel vonták magukra figyelmünket és a vadkacsák ijedten menekültek a nádasba. Itt ott néhány vízi patkány, ártatlan síklók és egyéb hullók voltak láthatók az iszap szürkés zöld felszínén. És minden egy alattomos, termékeny, vad és ideges életéről tett tanúságot, melyet hasznavehetetlensége miatt nem vehetünk birtokunkba.

Néhány óráig minden a legnagyobb rendben ment, de midőn már a romok közelébe értünk, egyszerre irtózatoss vihar keletkezett, villámlott, menydörgött félelmetesen és az eső patakokban ömlött alá, annyira, hogy rövid idő múlva úgy éreztük magunkat, mintha egy tó közepén állottunk volna.

**A LEGDIVATOSABB,
A LEGTARTOSABB,
ÉS A LEGOLCSÓBB,**

Tavaszi

**FÉRFI ÉS
GYERMEK**

Ruhát

csak a

GERŐ

ruha nagyruházában lehet legjobban vásárolni.

Debrecen, Piacz-utca 61 sz. alatt, az ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában Szent-Anna-utczával szemben. 105—14

általában? „Bizony mondom néktek, nyájas olvasóim, hogy a cipőm talpában is több a tüzes hazafiság, mint azoknak a kibérelt lelkiismeretű embereknek a lelkében, kik nem tudnak egyebet, mint vakmerően rágalmazni.“ Hiszen ez a legesufabb rágalmazás. Vagy nem tudja, mit mond a közmondás: az öndicséret... szagos.

Bármily kegyetlenül hangzik is a közmondás, a természet törvénye igazolja. A görény is azt képzele magáról, hogy az ibolyaillat subick az övéhez képest. A becsületes tyukok azonban másként vélekednek. Az mit se tesz, hogy a görény ezt alávaló rágalomnak jelenti ki...

Az új vezér.

Kristó odahagyja a miniszteri széket és felcsap a nemzetközi szocialisták fő-fő vezérének.

Kristó ur úgy látszik, hogy nagyási mániában szenved és apostolnak képzele magát, aki városról-városra, faluról-falura készül elzarándokolni, hirdetni az üdvözítő igét: az általános titkos választói jogot.

Hogy csakugyan van valami igaz e híresztelésben, bizonyítja az, hogy egy tolvonással visszavonta azon rendeletét, a melyet januárius 26-ika előtt adott ki a nyilvános gyűlések betiltására, hogy a képviselők beszámolóit megakadályozhassa. És másfelől meg erősíti Kristó szándékát még az is, hogy a szocialisták már mindenfelé nagy előkészületeket tesznek új vezérek fogadására, a ki a budapesti vezérek útján már mindenfelé értesítette a nemzetköziet bekövetkezendő látogatásáról.

Kristó ur tehát vándorutra kel, hogy az általános titkos választói jog propogálása nevében országos rendetlenséget és felfordulást csináljon. Mert

Midőn a zivatar megszűnt, a szomszédos falu felé vettük utunkat, hogy menedéket keressünk és kissé magunkhoz térjünk. De mindnyájunkat, még a vezetőnk is halálos bánulság fogta el, fáradtság vett erőt egész lényünkön. És különösen Claire, az egyetlen asszony a társaságunkban: egyszerű apró cipővel bennakadt a sártengerben: nem tudta útját folytatni. Gyors segítségre gondolni sem lehetett, mintha talpunk ólomból lett volna, olyan kinnal, tügygyelbajjal lábaltunk. És a közelben senki és semmi sem volt látható, ami segélyünkre lehetett volna. Csak apró növényi nád és holt fák emelkedtek ki itt-ott, olyan színezete volt a tájnak, mintha a halál birodalma volna. Ekkor történt, hogy La Louviere, egy szót sem szólva, Clairehez lépett és kiemelve őt a sárból, széles mellére szoritotta s megérőltetés nélkül így vitte őt keresztül az iszaptengeren a legközelebbi faluig, mely mintegy öt kilométernyire lehetett tőlünk. Oh, biztosítom önöket, ritka szép látvány volt az, nmit ez az ember, mint egy hős harcoss, karján vitte az asszonyt.

A második eset a solognai magányban, a Surloignesnek nevezett sűrű erdőben történt. Egy ócska vadász kastélyban szándékoztuk a lunchet elfogyasztani: négy férfi és Claire. Mialatt inasunk az asztalterítéssel volt elfoglalva. Gérard a közeli Trois-Huites tanyába sietett egy két jó üveg Armagnakért. Hirtelen fölnyit az ajtó és négy fölfegyverezett bekormozott képű bandita tört ránk. Hirtelen gyorsasággal vetették magukat reám és Jacques de Margis barátomra.

hogy apostoli utazgatásainak ez lesz az eredménye, az bizonyos.

Kíváncsiak vagyunk, hogy vajon mit fog szólni majd Fejérváry e rendhábortó és felforgató körúthoz, a ki legfőbb feladatának tekinti, még ott is, ahol a legpéldásabb rend és nyugalom van, okvetlen a legdurvább erőszakkal rendet csinálni.

És mit fognak tenni a rendőri hatóságok, a melyek a képzelt „rendcsinálásban“ országsszerte oly hűségesen és szolgálilag asszisztáltak a kiküldött kommisszáriusoknak.

Mert mihelyt Kristó letette a miniszteri tárcát, nem hivatkozhatik semmi féle immunitásra és épen olyan elbirálásban kell részesülnön, mint minden más halandó e hazában. Azért úgy Fejérváry, mint a rendőrhatalóságok legéberebb figyelemmel kell kísérik a kalandos váltakozást, mely lángba boríthatja az egész országot és megmérhetetlen kárára lehet a szerencsétlen nemzetnek.

És ha Fejérváry csakugyan komolyan akarná, hogy a rendetlenség az országban, amely csak az ő képzeletében áll fenn, megszűnjék, úgy egyenesen megkéne tiltani Kristónak, hogy a vörös lobogót végig hurcolja az országban és lázba hozza még a legbékésebb polgárt is. A magyar nemzet ha valaha úgy most e nehéz időben oly fényes jelét adta türelmének, hogy valósággal bűn volna a hatóságok részéről megengedni, hogy egy nagyási mániában szenvedő alak újabban provokálja a nemzetet, mert az esetleg nagyon keserves következménnyel járhatna.

Már pedig elég nagy a mi szenvedésünk és türesünk, ne fokozzák még azt, mert a pohár már csordultig van.

Gondolják meg, hogy az az osztályharc, mely ebből fog keletkezni, első sorban épen azokat fogja majd

tomra. Összekötöztek és tehetetlenek lettünk. Az inas tágra nyílt szemekkel bámult rájuk Claire az ijedségtől majd elájult.

— Aki megmoccan, halál fia, — kiáltotta a rablók egyike.

És vágyakozó tekintetet vetett Claire-ra aki sápadtan, mozdulatlanul ült helyén.

— Ami önt illeti, szép asszony, biztosítjuk, nem fogjuk megölni — vigyorogtak a zsványok.

Claire magánkívül csapta össze kezét, mialatt az egyik közülük sóvár mosolylyal közeledett feléje. Egyszerre, mint egy sötét árnyék, megjelent az ajtóban Gérard, vad tüzzel ragadta derékon az egyik banditát és kidobta az ajtón, mint egy csomag piszkos fehérneműt. Egyik társa segélyére akart sietni, de póruljárt, mert egy hatalmas ökölcsapástól érve, kibukott az ajtón s úgy elterült, mint egy halott.

— Ki van még itt? — kiáltott La Louviere.

Támadásának gyorsaságát és erejét látva, a másik kettő örült futásnak eredt. Gérard villámgyorsan kiszabadított köteleinkből és fegyverünket fölkapva, üldözőbe vettük őket.

La Louviere ilyenképpen másodizben és véglegesen megnyerte a pört, mely az első fórumon: az iszapos, ingoványos romok mellett is kedvezően dőlt volt el reá nézve és nem tulzok, ha kijelentem, hogy Claire szereti őt, a többi férfiak közönyösek előtte, nem törődik velük.

sujtani, akik most ezzel vélik a nemzeti ellenállást megtörni.

Ennek a harcnak a hullámai egészen a trón zsámolyáig fel fognak hatolni és ezt egyetlen igazi magyar ember sem kívánja.

Azért ha Kristó majd megjelenik a láthatáron, mint nemzetközi vezér, a hatóságok tegyék meg kötelességüket és részesítsék olyan elbánásban, amelyent a közrend és nyugalom megkíván.

Az abszolutizmus jelei.

Miért vágnak a nemzetek a szabadság és parlamenti élet után? Micsoda benső ösztön, ellenállhatatlan erő az, mely annyi áldozatra készíti az embert, hogy a hatalom-vágy, a caesarizmus ellenében kiküzdje a nép, a nemzeti lét jogát? Miért kész élet, vagyont, családot, boldogságot feláldozni ama javakért, amelyeknek fogalma ebben az egy szóban van kifejezve: szabadság?

Most, az abszolutizmus kezdetén éreztetjük már a szabadság elvesztése feletti fájdalmat. Most még csak sajnó, de később mind jobban fog fájni, míg végül az elmulás vagy az eruptio be nem következnek.

Szemünk előtt dőlnek halomra egyenként a parlamentáris, a szabad nemzeti élet bástyafokai, — úgy tűnnek el előlünk, mint az árvízzel elöntött város épületei, a mint a beláthatatlan ár mélységeibe, iszapjába egyenként lehanyatlanak — s azután nem marad más, mint ár és iszap.

Előnt bennünket az abszolutizmus árja és iszapja. Miért ez olyan irtózatos? És miért a szabadság olyan kívánatos? Azért, amiért a szabad levegőt, a nap sugarát, a természet végtelenjét szeretjük, a börtön zárt falaitól, fojtott levegőjétől irtózunk. Azért, mert az emberi lélek a magasba vágyik, élteleleme a szabad mozgás, alap jellemvonása, az alkotó erő, mely kiiríthatatlanul gyökerezik benne.

Az alkotó erő, mely létrehozta az egész modern kulturát, a tudást, az emberi nagy műveket, a haladást az emberi boldogságnak intézményes biztosítása terén, mely létrehozott mindent, még azokat az eszközöket is, melyeket az abszolutizmus felhasznál és ellenünk fordít. A parlamentáris élet karakteristikonja a nyilvánosság, szabad szó, szabad gondolat, szabad vélemény, természetes, egészséges verseny, vagyis azok a feltételek, melyek között a legjobban érvényesül a népek millióiban élő fizikai és szellemi erő.

Az abszolutizmus ellensége a nyilvánosságnak, szabad szó, gondolat és véleménynek, az előrehaladást, a fejlődést, a közboldogságot nem kívánja. Epen azért, mert egyedüli célja az uralkodó egyéni akaratának az érvényesítése, a nép, a nemzet létkérdései pedig csak másodsorban képezik a gondját, az emberiségben szétesztelt és a lelkekben székelő hatalmas alkotó erő természetes és hatalmas ellensége az abszolutizmusnak, melytől fél és retteg.

Azért tehát elnyomni igyekszik az egyének lelkében élő önálló erőket, elnyomja a szónak, gondolatnak, véleménynek szabadságát, elállja mindazt az utat és módot, melyen a közboldogulásra való törekvés haladni akar. Elkoboz lapokat, elkobozza mindazon jogot, mely a nyilvánossággal van összefüggésben, feloszlat, becuk egyleteket, embereket míg csak olyan sima nem lesz az egész ország, mint a mindent eltüntető árvíz felszíne.

Az abszolutizmus bujkál, kerüli a világszágot, szereti a sötétiséget. A nap legyen buta, vagy ha az lenni nem tud, legyen néma. Az abszolutizmus fél a nyilvánosságtól, fél a bíráló és megnyilatkozásától, mert az abszolutizmus csak egyet akar: egy embernek, az uralkodónak akaratát és annak érdekében elgázol mindent, igazságot, jogot, törvényt. Viszont az abszolutizmus magát jónak, tökéletesnek hiszi és nem szereti a gáncot hallani.

Am az abszolutizmus sokszor nevése.

ges. Nevetséges az ő mindentől való rette-
gésével, aggodalmában való aprólékoságával.

Nagyszabásu ember az abszolutizmusba
is vihet bele magasabb szempontokat, ott is
érvényesítheti valamennyire az általános em-
beri szempontokat, de ez ritka.

Vajon a vén generális és Kristófi ab-
szolutizmusa nagyszabásu-e, az ő vezérbizott-
ságot, gazdasági egyleteket, kaszinókat, na-
pot, holdat, tüzet, vizet, levegőt felosztató
politikájával? Nem! Ez az igazi nevetsé-
ges viselkedésű abszolutizmus!

Egyház és iskola.

Egyházközségi közgyűlés. A
debreceni ref. egyház április hó 7-ik
napján, szombaton délelőtt 10 órakor a kis-
templomban egyházközségi közgyűlést tart,
Simonffy Imre, főgondnok és Kiss Albert,
h. lelkészelnöke alatt. Táragsorozat: Né-
hai Mede Gyuláné asszony hagyományához
tartozó vénkerti és jankai szőlők eladása.
Néhai Nagy Jánosné asszony hagyatékához
tartozó házastelek, ondódi föld és vénkerti
szőlő eladása. A főiskolának filozófiai fa-
kultással és tanárképzővel fejlesztésére tett
100,000 koronás alapítvány megerősítése. A
meghívó a templomba belépés alkalmával
elölmutatandó és átadandó.

Vándordíjakok alkonya. A reformá-
tus püspöki hivatalhoz átirat érkezett a kul-
tusztisztartól, aki azt kéri a püspöktől,
hogy a tanulónak a szünetben szokásos
vándorlásait tőle telhetőleg akadályozza
meg. Kiss Áron püspök helyeselve a mi-
niszterium felfogását, ma utasítást adott az
egyházkerület minden tanintézetének, hogy
a szünetben pénz és terv nélküli gyalog-
utazásoktól a diákságot tiltsák el. Az isko-
lához küldött utasításban arra utal a püs-
pök, hogy ezeken az utazásokon a legrosszabb
s legveszedelmesebb tulajdonságokat sajátí-
tanak el a diákok, akik pénz nélkül lévén
kéregetnek, sőt lopástól sem riadnak vissza.
Vége tehát a diákok nyári barangolásá-
nak. Nem veszi kezébe a vándorbotot a
vakációzó diák, hogy bejárva vigan hegyet
völgyet, iskolában meg nem szereshető ismeretekre
tegyen szert. A miniszter ez
intézkedése helyes abból a szempontból,
hogy a szegény diák nem indul el
s nem számít arra, hogy majd csak
segítenek talán rajta jólelkű emberek. De
a miniszternek figyelembe kellett volna
vennie, hogy mily sokat lát, hall, tanul s
tapasztal egy-egy körútján a diák s a kére-
getést nem a vándorlás betöltésével kellett
volna megakadályozni, hanem inkább avval,
hogy utazási ösztöndíjakat adatni ki s ezzel
elősegíteni, hogy a szegény diáknak is le-
gyen alkalma világot látni, vagy legalább
is az ország nevezetesebb helyeit megnézni.

Zsinati jegyzőkönyv. Az 1904. no-
vember hó tizedikén megnyílt második bu-
dapesti református zsinat 1906. március hó
huszonhetedikétől harmincadikáig (az ötven-
kettedik üléstől az ötvenötödikig) tartott
negyedik ülésének jegyzőkönyve Sass
Béla debreceni ev. ref. theologiai akadémiai
tanár és zsinati jegyző szerkesztésében Deb-
recen sz. kir. városa könyvnyomda vállala-
tánál 88 lapon, háromezer példányban meg-
jelent s az egyházi hatóságoknak és zsinati
tagoknak addig is rendelkezésükre áll, míg
az illetékes püspöki hivatalok útján meg-

kapnák. Az ide vonatkozó megkeresések
Dávidházy Kálmán könyvkötőhöz intézen
dők Debrecenbe (Füvészkert utca 9. szám.)

Néprajzi előadások Japánról. Vá-
rosunk tanintézetei érdekes néprajzi előadá-
soknak néznek eléje. Zombori Gyula fővárosi
hirlapíró, volt japán utazó és harctéri tudó-
sító körútjában hazánk érkezett s az itteni
kulturintézeteknél a nagy keleti kontingens-
ről, Japán, Korea, Mandzsúria és Mongo-
liáról, de különösen Japánról kimerítő, igaz,
hü panorámát nyújt, szórakoztató, elbeszélő
modorban. Japánnak társadalmi és erkölsi
életét, kulturáját, kiterjeszkedve a geogra-
fia, geologiai és architektúra dolgokra is,
iparát, kereskedelmét, gazdasági viszonyait,
nevelésügyét, vallását, irodalmát, művészetét
tárgyalja; ismerteti nyelvüket, melyet 9 és
fél hó alatt elsajátított, beszél a gésákról s a
nők társadalmi s erkölsi helyzetéről. Az
előadásai bizonyára érdemesek a meghall-
gatásra.

Évzáró vizsgálat. A debreceni iparos-
segédek továbbképző és szakrajtanfolyama
április hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor,
a debreceni állami főreáliskola rajztermében
évváró vizsgálatot tart, melyre az érdeklődő
iparos közönséget tisztelettel meghívja a
tanfolyam igazgatósa.

**Az egyházkerületi közgyűlés meg-
hívói.** A tiszénuli ev. ref. egyházkerület
közgyűlése — mint megirtuk — május hó
19-én lesz. Ma küldte szét a püspöki hiva-
tal a közgyűlési tagoknak a meghívókat.
A tárgysorozatot most állítják össze, de csak
május első napjaiban küldik a tárgysorozá-
tot, mivel megvárják az egyházmegyéek je-
lentéseit.

Diákkongresszus. A helybeli theo-
logiai ifjuság a kongresszuson való képví-
seltetésre vonatkozólag hozzá intézett meg-
kérdésre nem válaszolt, így a debreceni
főiskolát illető mind a négy képviselői jog
a jogász ifjuságot illeti; ugyancsak az vá-
laszt egy titkárt, főjegyzőt, két háznapot és
egy-egy előadót minden egyes tárgyra, ami
lyenek pl. az eddig bejelentettek közül:
országos diák-jelvény revízió, magyar szo-
kol, országos diák-sajtó (Sárospatak), diák-
kórház, a főiskolai ifjuság testi és lelki ép-
ségének, egészségének előmozdítására alakí-
tandó diák-szövetség (Kolozsvár), diák-szö-
vetség, ifjusági zászlóalj és céllövészlet, a
honi ipar pártolása és még sok egyéb érde-
kes és hasznos kérdés fog szőnyegre
kerülni.

Irodalom és Művészet.

Állandó műkedvelői kiállítás. Fő-
uri körökben mozgalom indult meg jótékony-
célú állandó amatőr-kiállítás létesítése cél-
jából. Az alkalomszerű rövidtartamu kiállítá-
sok által eddig elért eredmények igazolják
a tervezett állandó kiállításnak a létjogo-
sultságát. A kiállításon részt vehet a leg-
szerényebb munkával is minden műkedvelő,
annak tagja lehet minden magyar honpolgár.
E kiállítások nemcsak serkentik a műkedvelők
ambícióját, hanem cselekedetre is készítik,
miáltal azok fokozatos fejlődése sem ma-
radhat el. A szervező-bizottság felhívja
mindazon műkedvelőket, akik a kréta, szén
és tusrajz, az aquarell, olaj, porcellán és
üvegfestészet, a szobrászat, a faégetési mun-
kák, nemkülönben a kézi ügyességre való
egyéb munkák egyikével foglalkoznak, je-

lentsék be címüket Hohlfeld Lajos földbir-
okos, mint a szervező bizottság elnökénél
Budapest, Vas-utca 15. szám, aki a ter-
vezett kiállítás iránt érdeklődőknek prospek-
tust szívesen küld.

Az Egyetértés. A magyar nemzetnek abban a
küzdemes harcában, az ősi alkotmányunkat ért ne-
hez megpróbáltatásban vezető szerep jutott egy el-
lenzéki sajtónak s ebben is a legelső hely az Egyet-
értésnek, ennek a legnagyobb, legelterjedtebb s leg-
erősebb ellenzéki politikájú napilapnak, melynek
negyven éves múltja bizonyítja, hogy a nemzeti
küzdelmet mindig az Egyetértés vezette. A lap szer-
kesztősége, mely országos nevű munkatársak nagy
gárdájából áll, most megtízszerezett erővel küzd a
független nemzeti eszmékért. Kitartó lelkesedéssel
halad ennek a harcnak az élén. Az Egyetértés gár-
dája dr. Pap Zoltán főszerkesztő, Purjesz Lajos
főszerkesztő és Eötvös Károly szépirodalmi fő-
munkatárson kívül még a következőkből áll: Mocsáry
Lajos, Ábrányi Kornél, dr. Kmety Károly egyetemi
tanár, Mezei Ernő, Benedek János, Hentaller Lajos,
Burgán Aladár, báró Kaas Ivor, Szabolcska Mihály,
Vértessy Gyula, dr. Várdi Antal, Jakab Ödön, Zöldi
Márton, ifju Lónyay Sándorné, Petri Mór és a kül-
földi, valamint vidéki levelezők nagy seregéből, akik
mindnyájan gondoskodnak arról, hogy az Egyetértés
ne csak elsősorban a politikában, hanem egy társa-
dalmi közgazdasági, mint művészeti, irodalmi és
egyáltalán minden téren vezető szerepét továbbra is
megtartsa. Az Egyetértés olvasóinak külön kedvez-
ményekkel is kedveskedik, amennyiben teljesen in-
gyen adja a Magyar Szalon szépirodalmi folyóirat
évi tizenkét gyönyörű kötetét és negyedévi két ko-
rona előfizetési árért az Üstökést, ezt a legrégebb
legjobb és legelterjedtebb magyar vicclapot. — Az
„Egyetértés“ címe: Budapest, IV., Vármege-utca
11. szám.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, ápr. 7. „Létért való küzde-
lem“, színmű. Jászai Mari a budapesti Nem-
zeti Színház művésznőjének negyedik fellép-
tével, Bérletszűnet.

Vasárnap, ápr. 8. d. u. „Józsi“, bohózat.
Bérletszűnet.

Este: „Borgia Lukrétia“, tragédia. Já-
szai Mari a budapesti Nemzeti Színház mű-
vésznőjének utolsó felléptével. Bérletszűnet.

Bérlet 154. szám (A)

Csütörtök, 1906. évi április hó 5-én:
Jászai Mari felléptével:

Lady Windermere legyezője.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Wilde Oszkár.
Rendező: Szakács Andor.

S Z E M É L Y E K:

Lord Windermere	— —	Ternyei Lajos.
Lady Windermere	— —	J. Csáder Irén.
Bervick hercegnő	— —	Ardai Ida.
Lady Agatha, a leánya	— —	Szakács Ilus.
Lady Plymdale	— —	Polgár Ilona.
Lady Jedburgh	— —	Vadászné.
Lord Augustus Lorton	— —	Vadász Lajos.
Mrs. Erylne	— —	Jászai Mari.
Lord Darlington	— —	Krasznay Ernő.
Mr. Dumby	— —	Szilágyi Ernő.
Mr. Cecil Graham	— —	Deési Alf.éd.
Mr. Hopper	— —	Juhay József.
Rose, komorna	— —	G. Kertész Kata.
Parker, komornyik	— —	Kiss József.

Holnap, pénteken, április hó 6-án:

Jászai Mari felléptével:

Essex gróf.

Dráma.

Még csak rövid ideig tart hatóságilag engedélyezett végkiárulásom.

**Az összes raktáron levő árukészletet mélyen a
beszerzési áron alól árulatom ki.**

BORSOSKATA Debrecen, Városháza.

Az üzleti felszerelés és berendezés eladó.

Stuart Mária. Szerdán este kezdte meg vendégjátékait Jászay Mari asszony, a Nemzeti Színház művésze. Szándékosan írtam így, mert az igazi művészet nem ösmer nemet és korhatárokat. A színpad a meg-
tévésztesek művésze. Sajnos azonban van-
nak esetek, amikor ez nem sikerül még a
legnagyobb művészeknek sem.

Hiszem szépen szaval még ma is Jászay
Mari asszony, de már nem úgy, mint mi-
kor „Elektra”-jával országos körútra kelt.
Akkor láttam utoljára — és most vad fájdalom
marcangolt, mikor erőlködni láttam
olyan szerepben, amelyben a természetesség
maga volt azelőtt. A nagy szenvedélyek
kítőrséihez ma is van még elég hangja, de
a bódító Stuart Mária már nem tudta élénk
állítani.

Az ellentétet, melynek Erzsébet és
Mária királynők közt nem csak a szerepben,
de a külsőségekben is nyilvánulnia kell, még
a legnagyobb művészi képességgel sem lehet
elővarázsolni, s hiszem, hogy Jászay Mari
van olyan nagy művész, hogy az udvarias-
ságot és az ő nagy művészetének szóló tap-
sokat nem tekinti biztatásnak, hogy erőszakolja
továbbra is azon szerepeket, amelyek-
ben saját nagyságának elhalványulását
képes csak bemutatni.

Tudom, hogy fájó hurokat pendítettem
meg, de a nagy művész ezért nem fog meg-
neheztelni, hiszen az igazság befogadására
csak nagy lelkek képesek, őket pedig olesó
hizelgés, mely különösen a sajtó „Színház”
rovatában oly divatos az el és el nem és
mert nagyságokkal szemben, nem téveszti
meg.

Hiszem, hogy a nagy Jászay Mari ve-
lem együtt örvend, mikor az új színész-
zedéket látja vidéki körútjain. Ezek a fiatalok
is érnek ám valamit. Nem válnak szé-
gyenére a magyar színpadnak. Igen jó volt
Csáder Irén (Erzsébet) még Jászay mellett
is. Csak máskor, ha levelet olvas, a papírra
nézzen és ne a földszinten keresse ismerős
szempárokát. Szakács Andor (Leicester) csak
néhány jelenetben emelkedett a szerepe ma-
gaslatára. Jók voltak Dési Alfréd (Shrews-
burg) Krasznay Ernő (Melvill) és különösen
Terneyi Lajos (Mortimer). Utóbbi az ön-
gyilkossági jelenet után nyílt színen zajos
tapsot kapott, de igen „vidékiek” dolog,
hogy a kárpit elé lépett utána. (R-r.)

Jászay Mari vendégszeroplése. Já-
szay Mari ma a Lady Windermere legye-
zője színműben lép fel, egyik legjobb alakítá-
sát mutatva be. A színmű maga is meg-
érdemelné érdekesítő meséje révén az
érdeklődést, mennyivel inkább most, mikor
a főszerepet a legnagyobb tragika játssza.
Holnap Jászay Mari az Essex grófban lép
fel. A mai előadás A, a holnapi B. bér-
letben megy.

Fráter Loránd Debrecenben. A ma-
gyar zenének vasárnap ünnepnapja lesz Deb-
recenben. A most élő magyar dalköltők
legelsője tart hangversenyt az Arany Bika
szálloda dísztermében. Fráter Loránd volt
honvédfőnök századparancsnok letette a kar-
dot és a vonót vette a kezébe. És a vonóval
meghódította az egész országot. Dalai bejár-
ták az egész országot és mindenütt meleg
szeretettel fogadták azokat a szívet meg-
kapó, mélyérzésű, igazán magyar dalokat.
Fráter Loránd hegedűjével szíveket hódít
meg s alig van hegedűs ebben az or-
szágban, aki több közvetlenséggel, mélyebb
érzéssel, nagyobb művészetel csalná ki a
hegedű száraz fájából azokat a zokogó, bá-
natos magyar nótákat, mint ő.

Természetes, hogy a kiváló művész
vasárnapi hangversenye iránt az egész vá-
rosban általános az érdeklődés és hogy a
hangverseny fényes sikere biztosítva van.
A műsor következő:

1. sz. a) A képmás, dal, Schubert b) Román-
dal, Tschaiikovszky c) Rózsabokor dal, Fischhoff d)
Imádkal, Grieg: Fráter Loránd.
2. sz. a) Valamikor, dal, Székács Aladár b)
Óh mért oly későn, Székács Aladár c) Fülemben
cseng egy dal, Székács Aladár: Fráter Loránd.

3. sz. a) Dushajadban, dal, Tarnay A. b) Csa-
vargók dal, Tarnay A. c) Turi Balogh Marcsa, Tar-
nay A. d) Búcsú, Tarnay A.: Fráter Loránd.

4. sz. Tarnay Alajos zongoraművész játéka.
5. sz. Kuruc dalok: a) Hej Rákóczi Ber-
csényi b) Te vagy a legény c) Nagy Bercsényi Mik-
lós Fráter Loránd.

6. sz. a) Azt kérdeztem egy virágtól, Szent-
irmay E. b) Az ugrai malom, Belezsnay A. Fráter
Loránd.

7. sz. a) Daru madár dal, Dóczy J. b) Ott a
hol a Maros vize, Fráter L.: Fráter Loránd.

8. sz. Száz szál gyertyát c. dal, Fráter
Loránd.

10 pernyi szünet a 4. és 5. szám között.
Helyrak: Páholy 15 kor. I. rendű ülőhely 5 kor.
II. rendű ülőhely 3 kor. III. rendű ülőhely 2 kor.
Állóhely 1 kor. Jegyek kaphatók: Csáthy Ferenc
könyvkereskedésében Debrecenben, Egházter 2.

H I R E K.

Városi közgyűlés.

Debrecen város törvényhatósági bizott-
sága holnap, pénteken délután tart ülést
csaknem négy hónapi szünetelés után Kovács
József polgármester elnöklété alatt. A köz-
gyűlésnek nagy részt csak politikai termé-
szetű tárgyai lesznek. A törvényhatóság til-
takozni fog a királyi biztos küldetése, az al-
kotmány és törvényellenes kormányzás, a
kereskedelmi szerződések megkötése ellen.
A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés az 1905. évi
november, december és az 1906. évi ja-
nuár és február hónapokról.

2. Belügyminiszteri leirat arról, hogy
Domahidy Elemér Hajdu vármegye és Deb-
recen sz. kir. város főispánja ezen állásától
felmentetett. Ezzel együtt Domahidy Elemér
volt főispán urnak a városi közgyűléshez
intézet búcsulevele.

3. Belügyminiszteri leiratok a) Kovács
Gusztáv urnak Hajduvármegye és Debrecen
sz. kir. város főispánjává történt kinevezte-
séről, — b., Dr. Boda Dezső székesfővárosi
m. kir. államrendőrségi tanácsos, ma már
főkapitány urnak a város területére kormány-
biztosi minőségben történt kinevezetéséről,
majd d) ezen működése alóli felmentéséről
és e) dr. Vaday László helyettes rendőrka-
piánynak kormánybiztosi minőségben törté-
tént megbízatásáról s megbízatása megszü-
néről. — Ezzel együtt a városi tanács be-
mutatja a polgármester urnak ezen kormány-
biztosi kiküldetésék ellen a belügyminiszter
urhoz intézett feliratait s ezen feliratokra ér-
kezett belügyminiszteri rendeletet, mely utób-
bival dr. Vaday Lászlónak kormánybiztosi
megbízatása visszavonatot.

4. Miniszterelnök ur leirata arról, hogy
Debrecen sz. kir. város törvényhatóságára
teljes hatalommal felruházott királyi biztossal
Naszády Iván királyi ítélőtáblai bírót Ó
Felsőge kinevezni méltóztatott.

5. Belügyminiszter urnak 127,607—1905.
számú rendelete, melylyel az 1905. november
30. án az ujonnan kinevezendő főispánnal
szemben tanúsítandó eljárás és magatartás
ügyében hozott közgyűlési határozatot egész
terjedelmében megsemmisíti.

6. Belügyminiszteri rendelet, amelylyel
Végh Gyula városi rendőrfőkapitány ellen a
fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat — ál-
lásától egyideig való felfüggesztése mellett
— elrendeltetett. Ezzel együtt dr. Boda
Dezső volt kormánybiztos értesítése Végh
Gyula helyettesítéséről.

7. Belügyminiszteri leirat az 1906. évi
költségelőirányzat jóváhagyásáról.

8. A honvédelmi minisztériumnak 1295
—1906. eln. szám alatt kelt leirata a loavat-
bizottság megalakítása iránt.

9. A honvédelmi minisztériumnak
21,128—1906. számú rendelete a m. kir.
honvéd Ludovika-akadémiában megüresedett
egy „Debrecen városi” — és a m. kir. hon-
véd főreáliskolában üresen levő egy „Anda-
házi-Szilágyi Mihály” alapítványi hely be-
töltése iránt.

10. A kereskedelemügyi minisztérium
78,090—1906. számú leirata a hordáripár-
gyakorlása tárgyában alkotott szabályrende-
letek jóváhagyása tárgyában.

11. Somogy, Pozsonyvármegye, Kec-
kemét és Zombor városok határozatai az
országgyűlés feloszlata tárgyában.

12. Zala-, Szolnok-Doboka vármegyék,
továbbá Szeged és Kolozsvár sz. kir. városok
törvényhatóságának határozatai a jelenlegi
kormányzat azon ténye ellen, hogy külál-
lammal kereskedelmi- és vámszerződések
iránt tárgyalásokat folytat és szerződéseket
kötött.

13. Hunyadvármegyeének határozata a
póttartalékosok behívása tárgyában kelt hon-
védelmi miniszteri rendelkezés ellen.

14. Békés-, Moson- és Kolozsvár-
megyék feliratai és határozatai Ó Felsőgehez
parlamentáris kormány kinevezése és alkot-
mányunk épségben tartása iránt intézendő
közös felirat tárgyában.

15. Budapest szék- és főváros közön-
ségének megkeresése a fővárosi rendőrség
személyzete több tagjának más törvényható-
ságok területén való működése ügyében
hozott határozatuk tudomásvétele iránt.

16. Bizottságok megalakítása. Megalakít-
tatni fognak ugyanis; a jog- és pénzügyi gazda-
sági, színházi-, szegényügyi-, nyugdíjellen-
őrző, építési-, állandó színházi tűzvizsgáló,
mésesrendező-, egészségügyi-, állandó sta-
tisztikai, népnevelésügyi-, községi iskola-
szék-, iparos tanonciskolai-, felügyelő-, kör-
házi, loavató és lótenyész-bizottságok.

17. Az esküdttörvényszágról szóló 1897.
évi XXXIII. t.-cz. s vonatkozó végrehajtási
utasításai értelmében az esküdtek 1907. évre
érvénynyel bíró alaprajstromának egybeállítá-
sára hivatott összeíró bizottságnak az 1906.
évre megalakítása.

18. Jabloneay Kálmán felebbezése, a
városi tanácsnak a pallagi I. és II. tagbirto-
kok haszonbérbe kiadása tárgyában hozott
határozata ellen.

19. Benne Jánosné felebbezése a 15,545
—1905. sz. tanácsi határozat megváltoztatása
illetve a nevén álló 1898. évi 32. koronai 40
fillér legelőbér töröltetése iránt.

20. Befejezett fegyelmi ügyek beje-
lentése.

21. Szabadságolás iránti kérvények.
22. Dr. Katona Mihály egyetemes or-
vostudori oklevelének kihirdetése.

23. László Zsigmond állatorvosi okle-
velének kihirdetése.

24. Bábaoklevelek kihirdetése.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt 4 órakor
a polgármester elnöklété alatt rendes tanács-
ülés volt. A folyó ügyek elintézése után a
holnapi közgyűlés elé terjesztendő tanácsi
javaslatok végleges szövegét állapították meg.

— **Urinők iparpártoló mozgalma.** A
debreceni urhölgyeknek a magyar ipar vé-
delmében kifejtett hazafias, szép mozgalma
nemes példával szolgál mindenfelé. Tegnap
Pápáról érkezett levél Veszprémi Zoltánné-
hoz, a védőegylet női osztályának elnökéhez,
kitől felvilágosítást kérnek a pápai urhöl-
gyek. Ma délelőtt Kállay Frigyesné nyiregy-
házai urinő kereste fel Veszprémnyét, a deb-
receni iparvédelmi mozgalom a lelkes veze-
tőjét s vele hosszasan tanácskozott aziránt
hogy Nyiregyházán is létesítsenek védőegyleti
női osztályt.

— **Hajduvármegyén** hétfőn lesz négy
hónapi szünetelés után az első közigazgatási
bizottsági ülés Naszády Iván királyi biztos
elnöklété alatt. Az ülésen azonban még az
albizottságokat sem fogják megalakíthatni,
mert az ellenzéki bizottsági tagok nem fog-
nak megjelenni azon ülésen, melyet a királyi
biztos hív egybe.

— **Sárváry öröke.** A hirtelen elhunyt
dr. Sárváry Gyula városi tisztii főorvos örö-
kére Kovács József polgármester kiírta a
pályázati kérvényeket a szükséges mellék-
letekkel együtt május 1-én délután 5 óráig
kell beadni.

Csonka Dániel utóda önműködő görfüggöny szerelő **5 évi jót-**
állás, ugyanitt megrendelhető mindentéle
redőnyök feltűnő olesó árban. Debrecen, Szent Anna-utca 40 szám. **Szék szövöde.** 211—10—3

— **Debrecen nyugdíjellenőrző bizottságba** új tagokul beválasztották a tisztviselők közül dr. Boldisár Kálmánt, Bészler Károlyt és Takács Bálintot.

— **Az igazoló választmány ülése.** Hajdúvármegye igazoló választmánya e hó 18-án délelőtt 9 órakor a vármegyeházon ülést tart, melyen Rásó Gyula nyugalmazott alispán elnököl.

— **Gyűlés a muzeumban.** A város muzeumi adhoc bizottságának szombaton, e hó 7-én délután négy órakor a muzeum helyiségében ülése lesz, melyen az újabb adományokról és vett tárgyakról tesznek jelentést. Foglalkozni fognak az ülésen az ásatások folytatásával is.

— **Tanulmányi körút.** A debreceni felső kereskedelmi iskola igazgatósága szép tervet valósít meg a husvétai iskolai szünet alatt. Dr. Szántó Sámuel, és még 5 tanártársa vezetésével 20 tanuló tanulmányi körutat tesz Fiume—Dalmácia—Hercegovina—Bosznia és Horvát-Szlavonország irányában. A tanulmányi körút teljes 10 napot fog igénybe venni. — A résztvevők mindegyike megkapta már az utvonál részletes beosztását. A kiránduló csoport szombaton — e hó 7-én reggel indul el Budapesten át egyenesen Fiuméba.

— **Uj fogorvos.** Dr. Hajnal Dezső, orvos tudor Hochfelder Jakab fia, a világhírű Arkóvy professzor tanítványa, akinek klinikáján évekig segédkezett, Debrecenben fogorvosi műtermet nyitott. Az új fogspeciálista a Hatvan-utca 13. sz. házban rendel.

— **Horváthék a börtönben.** Irunk már arról, hogy Horvát István napszámos Szodrai Imre nevű társával rengeteg sok tyúk és liba lopást követtek el. A rendőrség a nyomozást már befejezte és megállapította, hogy a két tyúkasz mintegy 220 tyúkot és száznál több libát, pulykát és rucát lopott el. A legtöbb helyen éjszaka feltörték az ólakat, hogy prédához jussanak, de nappal is sok lopást elkövettek. A két jó madarat ma átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Letartóztatott 39 es főhadnagy.** A most áthelyezett 39. közös gyalogezred eddig Temesváron állomásozó 14. századában szolgált Triebel Ferenc főhadnagy, kit hadnagy korából Debrecenben is sokan ismernek. A főhadnagy könnyelmű életet élt; sokat mulatott, sőt nemrégiben kártyázásnak adta magát. Sokat játszott s mindig vesztett. A veszteség nem telt ki fizetéséből s akkor a reá bízott pénzhez nyult. A napokban, hogy a 14. század is Bródbá indult, pénztárvizsgálatot tartottak és kiderült, hogy Friebelet a század pénzből tekintélyes összeget fordított a maga céljaira. A bűn utjára tért főhadnagy mindent beismert és letartóztatották.

— **Szélhámos nő.** Nemrégiben jött Debrecenbe a fővárosból magát Juranesics Eugéniának nevező szép szőke nő, ki hamarosan megismerkedett két fiatal katonatiszttel, kikkel oly jó viszonyba lett, hogy oda-költözött hozzájuk. Négy héig vigan élt a két tiszt a „közös” szeretővel, míg aztán valamelyik napon a szép kanári madár kirepült az aranyos kalitkából, előbb azonban feltörte a tiszték iróasztalát s abból 1800 koronát magához vett. A meglopott tiszték panaszára körözték a szép, büvös nőt, kit szerdán a bécsi rendőrség éppen akkor fogott el, mikor Berlinbe akart zónázni. A tiszt urak szeretőjét, kinél 1380 koronát megtalálták, visszahozták Debrecenbe.

— **Megugratott oláh bakák.** Még két napja vannak Debrecenben a 67-es oláh bakák s már is megugrasztották őket. Egyik külvárosi korosmában mulatott néhány munkás, a másik asztalnál oláh baka ivott. Az oláh bakák oláhhul olyat mondtak, a mit a munkások sértésnek vettek. Néhány boros palaokkal pár perc alatt kiverték a szerencsétlen fiukat, kik elmenekültek a felháborított munkások elől. Jól tenné a katonai parancsnokság, ha pár héig, amíg a debreceni nép meg nem szokja őket, ne engedjék ki a legénységet este 7 órán tul, mert különben véres összetűzések lesznek, amire nincs szükség.

— **Alaptalan vádaskodás.** A múlt év december 23 án névtelen suttogás alapján a vizsgálóbíró exhumáltatta az 1904. év karácsonyán elhalt Kállai Imre Kút-utcai vendéglőst, akinek halálát a rágalom mérgezésnek tulajdonította. A teljesen feloszlott hulla maradványait felküldték, az országos vegyvizsgáló állomásnak, ahol Felletár Emil megállapította, hogy mérgezés esete nem forog fenn. A gonosz suttogás tehát alávaló rágalomnak bizonyult.

— **Utóállítás.** Ma reggel 9 órakor katonai utóállítás volt a Pavillon-laktányán. Néhány külföldi ausztriai honos állításkötelest vizsgáltak meg, de alkalmatlanoknak találták őket.

— **Idegenbe halt meg.** A szegedi rendőrség értesítette ma a debreceni hatóságot, hogy ott az utcán öreges, koldus kinézésű ember halt meg, akiről csak annyit tudtak meg, hogy debreceni kilétét kutatják.

— **Debreceniek Nyiregyházán.** Fényes hangversenyt rendezett szerdán este Nyiregyházán az ottani előkelő társaság. A hangverseny, amely kitűnően sikerült, ott voltak Debrecenből dr. Szenes Mór orvos, Drumár János zenetanár, Werlin Sándorné és Steinecher Viola tanárnők, a Fábrián és Fürst-család, Tóth István építész és neje, Pösch Margit, Werli Sándor, dr. Láng Sándor és neje, az Erber-család, dr. Bal-kányi Emil és neje, dr. Gulyás József és még számosan.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** Szerdán este súlyosan sebesült, megcsontított kezű 9—10 éves fiút szállítottak be a kórházba, akit játék közben véletlenül végzetes kimenetelű baleset ért. A gyerek, Arany Gábor a délután folyamán kint időzött a kossuth-utcai temetőben apjával Arany Jánossal, aki favágással volt elfoglalva. Ott összetalálkozott Gőnczi József nevű pajtásával, akivel játszadozni kezdtek. Majd pedig baltát véve kezükbe segíteni akartak a favágásban. Miközben aztán az éles baltával ide, oda vagdostak a szerencsétlen fiúnak, végzetlenül pajtása a kezére sujtott és teljesen levágta mutató ujját. A vérvesztéségtől eszméletlen állapotban vitték be a kórházba, a hol most gondosan ápolják.

— **Mérget ivott a rendőri fogházban.** A bűnügyi osztály fogházában van közigazgatási fogolyként Sarkadi Istvánné. Sarkadiné, kinek hosszabb ideig kell a fogházban ülnie, szerdán a fogházban szublimáttal meg akarta magát mérgezni, de idejekorán észrevették és az ügyeletes rendőrorvos ellenszert adott be. Sarkadiné tettené okát nem akarja megmondani. A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy honnan vette az asszony a szublimátot. A vizsgálat megállapította, hogy a szublimát pasztillát Sarkadiné még a múlt év decemberében szerezte, mikor a kórházban feküdt. Azt az ápolónét, ki akkor a kórházban volt s kinek gondatlansága miatt jutott Sarkadiné a szublimáthoz, elbocsátották a kórháztól.

— **Betörők a hentesüzletben.** Ilyen és ehhez hasonló címenek a reggeli lapok cikkeket közölnek, melyben azt írják, hogy az éjszaka Hüse János Cegléd-utca 22. számú házában levő hentesüzletébe betörtek, a boltajtót feszítővasakkal, furókkal kinyitották és mintegy 1600 korona értékű husmenü elvittek a betörők, kik szekérral jöttek. Ezt a hírt téves jelentések alapján közölték a lapok, mert a Hüse hentesüzleténél az éjszaka tényleg jártak betörők, feszegették is az ajtót, de amint észrevették, hogy a rendőr jön, elmenekültek. Az üzletbe be sem hatoltak, annál kevésbbé vittek el onnan valamit, csupán az ajtót rongálták meg.

— **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle célszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparáru különlegességeket mint most.** Mentze Henrik újdonságok áruhaza teljesen feloszlik Piac és Szent Anna-utca sarkán, a rak-táron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. Berendezés és a portále eladó. 140—x—27.

— **Orvosi tekintélyek előszeretettel** rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszervu” gyógyszerészertár. 107—x 28.

TAVIRATOR.

Megvan a béke?

Budapest, április 5. Ma délelőtt már az egész főváros békehírekkel volt tele. Híre járt, hogy Fejérvárynak az ellenzék vezéreivel folytatott tanácskozása eredményre vezetett és **Kossuth Ferencz Andrassy Gyula** gróf társaságában még ma Bécsbe fog utazni, ahol már holnap délelőtt kihallgatásra mennek az uralkodó elé.

Budapest, április 5. Az ellenzéki körökben még mindig nagyon nyomott a hangulat. A békehírek nem kecségetnek senkit sem azzal, hogy meglesz a kibontakozás. A kormány eselfogásának mondják, hogy az utolsó pillanatban kelti fel a hiru reménykedést. Miután országgyűlés nincs és a vezérek mögött nem áll parlamenti többség, ily módon akarnak nyomást gyakorolni a vezérekre. Az ellenzéki körökben nem sokat várnak a bécsi uttól.

Budapest, április 5. Fejérváry és Kossuth közt végleges megegyezés nem jött létre. Fejérváry azonban készen mutatkozott, hogy Kossuth számára kihallgatást eszközöljön. Az uralkodó feltételei egyelőre a következők volnának: **hosszabb be az általános szavazati jog,** amelynek alapján a Kristófi-féle tervezet szolgálna, az új kabinetben maradjon meg a mostani kormány néhány tagja, így például Vörös László kereskedelmi és Pap Béla honvédelmiszterek, akik a feltételek pontos betartását is ellenőriznék; az uralkodó elvi kijelentést tenne, amely tulhaladná ugyan a volt szabadalvüpart kilences bizottságának programját, de **tényleges eredményt nem jelentene,** mert a felsége még hajszályit sem engedett a katonai kérdésekben és ma is az álláspontja, a melyet Andrassy előtt kifejtett. A fősúlyt az uralkodó az általános szavazati jogra fekteti és ha az új többség ragaszkodna a katonai követelésekhez, talán akkor mégis engedne rideg álláspontjából. Mindenesetre ez nagy nehézség lesz akkor is. Az uralkodó kabinetalakítással elsősorban **Wekerle Sándort** bizná meg, aki utóbb kibontakozási tervet is terjesztett eléje, amely tetszését megnyerte, de nem került a nyilvánosság elé; ha ő nem vállalkoznék, akkor **Csáky Albin** gróftot kínálja meg, azután **Kossuth** Ferencet és végül esetleg gróf **Andrassy** Gyulát.

Együtt a vezérlő bizottság.

Budapest, április 5. Ma délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc lakásán összeült a vezérlő bizottság. Polónyi Géza, aki Fejérváryval utóbb szintén tanácskozott, nem volt jelen, hanem telefonon értesítette Kossuth Ferencet, hogy Bécsben a hangulat a békére kedvező. A vezérlő bizottság tárgyalás alapjául hajlandó a Kristófi-féle javaslatot; az általános szavazati jogra vonatkozólag elfogadni. Kossuth aggodalmait Polónyi, aki Fejérváryval utazott Bécsbe, értesítésével elosztatta. Polónyi bizik benne, hogy a választás megtörténik és a béke helyreáll. A vezérlő bizottság délután fél 4 órakor folytatta tanácskozásait.

Megmentett bányászok.

Páris, április 5. A tárnákból ma újabban 4 halottnak hitt munkást mentettek meg. Az ügyész ma kezdte meg a courrieresi bányamérnökök kihallgatását, akik a mentési munkálatoknál résztvettek.

Fejérváry a királynál.

Bécs, április 5. Az általános kihallgatások után, 2 óra felé fogadta az uralkodó.

kosó Fejérváryt, külön kihallgatáson. Az eredményt feszültséggel várják. Sokan abban, hogy nem az általános kihallgatások előtti fogadta az uralkodó Fejérváryt, a helyzet vigasztalanságára következtetnek.

Geguss esküje.

Bécs, április 5. Ma délelőtt fél 10 órakor tett esküt Geguss Gusztáv, az új igazságügyvivő. Az eskütétel jelen volt Fejérváry is, az eskümintát Vértessy miniszteri tanácsos olvasta. Az új darabont az uralkodó külön kihallgatáson fogadta.

Szombatig minden eldől.

Bécs, április 5. Beavatott helyről jelentik, hogy a választások és a válság ügye szombatig feltétlenül eldől.

Háborog a Vezuv.

Nápoly, április 5. Pár nap óta a Vezuv tűzhányó ismét működni kezd. A hamu és láva Pompei és Resina felé ömlik.

Ujabb patikák.

Budapest, április 5. A belügynök ma érkezett leiratában ismét 3 új patikajogot engedélyezett.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság most tartotta meg évi rendes közgyűlését Csekonic Endre gróf elnöklésével. Az igazgatóság az 1905. üzletéről igen kedvező mérleget terjesztett a részvényesek elé. Az évi összes nyereség 3.530.200 korona 83 fillért tett ki. A tűzbiztosítási üzlet kielégítő eredménnyel folyt le, a jégüzlet is nem lényegtelen nyereséget hozott; az életbiztosítási üzlet pedig, melynek fejlesztésére a társaság újabban különösen nagy munkát és gondot fordít, a mellett, hogy most is, mint mindig haszonhajtónak bizonyult, új szerzeményekkel jelentékenyebben gyarapodott, mint bármikor. Minthogy a társaság életbiztosítási üzleteit kevés kivétellel mind magyar földön létesíti, méltán emelte ki az igazgatóság jelentése az anyagi sikeren kívül azt az erkölcsi mozzanatot is, hogy a társaság a nemzet egyeseinek anyagi létbiztonságát a maga módja szerint nem kis mértékben mozdította elő. A társasági tőkék szilárd értékekben lévén elhelyezve, a politikai viszonyok hátrányos hatását árfolyam tekintetében alig érezték meg, s kellő jövedelmüket meghozták. Az ekkép elért össznyereségből az alapszabályszerű levonások, bőséges tartalékolások, valamint minden egyes egész részvénynek 400 kor. évi osztalékban részesítése után 1.186.965 korona 83 fillér maradt rendelkezésre. Ezt a felesleget a közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest, részint a különben is teljes erejű tartalékok még további gazdagítására és értékleírásra, részint pedig a társaság tisztviselőinek, nemkülönben ügynökeinek javára szolgáló alapok növelésére, s még egy újabb alkotására fordította. Jótékony és hazafias, kivált magyar irodalmi közcélokra a társaság szokott bőkezűségével adakozott. Az osztalékot a társaság pénztára már hétfő (április 5.) óta fizeti.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, április 5. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramon felüli súlyban) 125—127 fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramon felüli súlyban) 138—139 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 133—139 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogrammra terjedő súlyban) 138—140 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 240—260 kilogramm) 126—130 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) 126—130 fillérig. Sertéslétszám: 1906 április 2-ik napján volt készlet 48.136 drb. 1906 április 3-ik napján felhajtott 652 darab. 1906 április 3-ik napján elszállított 231 darab. 1906 április 4. napjára maradt készlet 48.557 darab. A hizott sertés üzlet-irányzata csendes.

Regény-Csarnok.

A szép boszorkány.

Írta: Pataky István.

András még üzenetet is küldött a fővezérnek, hogy azért, hogy ő megházasodott, elnagymám labancot venni, csak tessék

üzenni. A lakadalom fényesen sikerült. És pedig az akkori szokásnak megfelelően korán reggel „éhhomra” s a menyasszony meztelen lábbal járult az oltár elé, annak jelzései, hogy szegény leány és csak úgy lesz csizmája, ha a férje vesz. A férjnek szabad csizmát venni, de a vőlegénynek nem, mert írva vagyok: „a nősülő legény ne csináltasson mátkájának csizmát, mert az Isten parancsolata ellen vagyok.” (V. Mózes XXII. rész 5. vers.)

A híres tárogatós azonban biceztős maradt. Az átkozott labancgolyó valami csont mellé fészkelhette be magát. A deliségből ez által vesztett nagyon András, de pótolta a hírnév, ami mint Bercsenyi kedvencét övezte.

Az asszony is szerette. Néha-néha ugyan most is esett egy-egy megjegyzés, de hát Istenem, az még a mai időben is megtörténik.

Aztán csak az asszonyok annyit szeretnek trécselni. Cseppet sem lehet csodálkozni, hogy néha a férjek is szóba kerülnek.

Hogy bár András kuruc létére mennyire megjámorodott. Hogy talán nem is a lábába, hanem a fejébe ment a golyó, mintha ott hiányoznék valami, vagy legalább, mintha egy kicsit vak volna.

Különösen Kesely Balogéknál ócsárol-

ták, akinek a fia Jóska csak azért is hamarosan elvett egy olyan leányt, akit az előtte nem akart elvenni.

András nem törődött, hogy a Nacza néha eljárogat. Bizott benne rendületlenül. (Folyt. köv.)

Nagy választékban kaphatók:

Vászon árak, férfi- és női kész-féhrneműek, Menyasszonyi ke-lengyék. A LEGSZÉBB UJDONSÁ-GOK: Nap és esőernyőkben, Csip-kék szallagok, himzések. Divatos czérna és selyem női keztyűk. Férfi-, női és gyermek harisnyák, Női csipkegalériók, férfi- és női nyakkendők,

jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai.

108 x—31.

DEBRECEN.

1.

Divat, vászon- szőnyeg-árúház.

Hirdetmény.

A „Takarék és Hitelintézet”

részvénytársaság

1906 április 22-én d. e. 10 órakor, saját üzleti helyiségében, (Csapó-u. 4 sz. a.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek ez uton is meghivatnak. — A közgyűlés tárgyai: Alaptőke felemelés iránti igazgatósági indítvány és az alapszabályok módosítása iránti igazgatósági javaslat.

Debrecen, 1906. április 2-án.

215—1—1.

A „Takarék és Hitelintézet”
részvénytársaság igazgatósága.

Legelő.

Szatmár sz. kir. várostól bérlet 1160 hold
kitűnő legelőnkől még 100—200 holdat
olcsón bérbeadunk és marháink közzé nyaralásra
egyes darabokat elfogadunk.

A legelő Szatmár város határában, ország ut
mellett tekszik, villamos vonat megálló helylyel
bir és kutakkal el van látva.

Neuschloss Testvérek
Szatmár.

205-5-5.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
DEBRECEN
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Egy csinos
össze hajtható vaságy
nagyon olcsón eladó Két
malom-u. 17. szám alatt.

Zálogcédulát
jókarban levő bicikliről
veszek. Cim a kiadóhiva-
tálban.

Fényképező gép
teljes felszereléssel na-
gyon olcsón eladó, cim
a kiadóhivatalban.

Jó megjelenésű
szolid keresztény leány
aki irodai munkálatokban
is jártassággal bír pénz
tárnoknői állást keres.
Cim a kiadóban.

Posta könyv
ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
tálban Csapó u. 10 sz.

Közönséges

csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhi-
vatalban. Csapó u. 10 sz

Sestakertben

a nagyerdei járásban mo-
dern, kényelmes villa, feny-
ves parkkal, gáz bevezet-
éssel, jóvizű kúttal, 1400
négyzetölj jó karban le-
vő termő szőlővel eladó,
Értekezhetni Piac utca
44 sz. ügyvédi irodában
193-x25.

Öriási haszonnal

kecsgetető szabadalma-
zott találmány megvéte-
lére esetleg forgalomba
hozatalára vállalkozó ke-
restetik. Cim a kiadóhi-
vatalban.

Kiadó bolt

helyiség lakással Csapó-u
28 szám. Értekezhetni
ugyanott és Piac u. 44
szám alatt.

Jámor Zsigmond

kárpitós szalagarnitúra
behuzást, dőványokat, mat-
racokat, javításokat. Új
megrendeléseket jutányo-
san vállal. Csapó-u. 23. sz.
208-1-

1725—1906. tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Király Péter és csatlakoztatott társai végrehajtatóknak Szilágyi Imre és neje Csige Mária végrehajtási ügyében a debreceni kir. tszék területén levő Balmazújváros község határában fekvő a Balmazújvárosi 377 sztkvben A + 3 sor 3084/a—1 hrsz alatt felvett, felerészben Szilágyi Imre végrehajtást szenvedett, másik fele részben pedig neje Csige Mária a nevében álló az 1881. LX. t. c. 156 §-a pontja alapján egészben elárverezendő ingatlanra 227 koronában, továbbá a Balmazújvárosi 2350 sztkvben A + 2 sor 3084/a—2 hrsz. alatt felvett fele részben Szilágyi Imre, másik fele részben pedig neje Csige Mária végrehajtást szenvedettek nevében álló ingatlanra 226 koronában egy a Balmazújvárosi 2198 sztkvben A + 3 sor 3177/b. hrsz. alatt felvett ez időszert a végrehajtást szenvedett Szilágyi Imre és neje Csige Mária jogúdjai Rácz Mihály és neje R. Tóth Zsuzsanna nevében álló, az 1881: 60 t. c. 156 a pontja értelmében elárverezendő ingatlanra 228 koronában, végül a Balmazújvárosi 917 sztkvben A + 1—2 sorsz. alatt felvett, fele részben Szilágyi Imre másik felerészben pedig neje Csige Mária végrehajtást szenvedettek nevében álló 941 hrszamu házas udvar telekre és közös legelőbéli illetőségre azonban ezen utóbb érintett ingatlanokat illetően k. k. Szilágyi Julianna javára B 8 sorsz. alatt feljegyzett nevezett kiskoru, nagykorúságáig terjedő tartási és élelmezési kikötmény feltétben érinthetlen hagyása mellett 421 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendette és hogy a fennebb medjelölt ingatlanok az 1906. évi április hó 6 napján délelőtt 10 órakor Balmazújváros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 22 korona 70 fillért, illetve 22 kor. 60 fillért, 22 kor. 80 fillért és 42 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881; LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiköltött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhejlesztéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

D ebrece n, 1906. február 28 án.

Bolváry,
kir. tszéki bír.

A közelgő
izr. husvétli ünnepekre
üveg, porcellán, zománcozott

edényeket

és mindenféle eszközöket ajánl

Kaszangitzky Endre

Debrecen, Piac utca 57.

210-4-3.

Vidéki megrendeléseket a leg-
nagyobb figyelemmel teljesít.

A közelgő
izr. husvétli ünnepekre
üveg és porcellán

edényeket

és mindenféle evő eszközöket ajánl

Blattner József

Debrecen, Csapó-utca 1.

Képerrevezéseket és üvegezési mun-
kákat a legszebb kivitelben és jutányo-
san eszközöl. 212 x-2.

= Első debreceni ernyőgyár. =

A tavaszi és nyári időnyre

ajánlom dus választéku saját készítmé-
nyű raktáromat

eső- nap- és csipke-ernyőkben

dus választék, olcsó, szolid árak mellett.
Javítások és áthuzások gyorsan el-
készíttetnek.

Merkler Soma

Ernyőgyárban. 134-10-9

Debrecen.
Piac-utca 50. Szent-Anna-u sarkán.

Dr. Hajnal Dezső

egyetemes orvostudor
fogorvos - specialista

213-10-1.

Hatvan-utca 13. sz

Rendel: d. e. 9-12-ig.
d. u. 3-5-ig.

Női varroda tulajdonos nőihez szölok!

Rendkívül sok csipkét, betétet, selyem tress-zsinórokat, aplicatiókat, Lonisin, Rádium, Cristalin, selymeket, gonfrizott cseppfodrot és mindennemű hozzávaló cikkeket kaptam.

Nálam az árak olcsóbbak mint bárhol. — Női ruhaszövetekért mindenkit hozzám utasítsanak.

A cég felírásra kérem figyelni!

Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég.

Fő üzlet:

Piac-u. 24 szám, Kistemplommal szemben.
Fehérló szálloda mellett.

Fiók üzlet:

Maradék Áruház, Piac-utca 19 szám.
Bika szálloda mellett. 111-x-16